

Anhöriginvandring

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande ett flertal motionsyrkanden om anhöriginvandring från den allmänna motionstiden 2014/15. I betänkandet behandlas frågor om sista-länken-bestämmelsen, försörjningskrav, den tvååriga provotiden och ändrade krav för anhöriginvandring.

Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden.

I ärendet finns sju reservationer (M, SD, C, V, KD) och ett särskilt yttrande (FP).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Anhöriginvandring	6
Reservationer	12
1. Anhöriginvandring, punkt 1 (SD).....	12
2. Anhöriginvandring, punkt 1 (C).....	13
3. Anhöriginvandring, punkt 1 (V).....	13
4. Anhöriginvandring, punkt 1 (KD).....	14
5. Försörjningskrav, punkt 2 (SD).....	15
6. Försörjningskrav, punkt 2 (V).....	15
7. Utredning om försörjningskrav, punkt 3 (M, SD).....	16
Särskilt yttrande.....	17
Utredning om försörjningskrav, punkt 3 (FP).....	17
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	18
Motioner från allmänna motionstiden 2014/15.....	18

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Anhöriginvandring

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 8 och 14,

2014/15:608 av Pia Hallström (M),

2014/15:1571 av Rickard Nordin och Johanna Jönsson (C) yrkande 1,

2014/15:1916 av Pia Hallström (M),

2014/15:2600 av Annika Qarlsso (C) yrkande 9,

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 26 och 27, båda i denna del, och

2014/15:2988 av Emma Henriksson (KD).

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (C)

Reservation 3 (V)

Reservation 4 (KD)

2. Försörjningskrav

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 13,

2014/15:967 av Jan Ericson (M) och

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 26 och 27, båda i denna del.

Reservation 5 (SD)

Reservation 6 (V)

3. Utredning om försörjningskrav

Riksdagen avslår motion

2014/15:2640 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M).

Reservation 7 (M, SD)

Stockholm den 24 mars 2015

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Fredrik Lundh Sammeli

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Johan Forssell (M), Mikael Cederbratt (M), Markus Wiechel (SD), Lars-Arne Staxäng (M), Yilmaz Kerimo (S), Maria Ferm (MP), Linus Bylund (SD), Emma Carlsson Löfdahl (FP), Roland Utbult (KD), Teresa Carvalho (S), Patrik Engström (S), Tina Ghasemi (M), Johanna Haraldsson (S), Paula Holmqvist (S), Christina Høj Larsen (V) och Johanna Jönsson (C).

Redogörelse för ärendet

Utskottet behandlar i detta betänkande ett flertal motionsyrkanden om anhöriginvandring som väcktes under den allmänna motionstiden 2014/15.

En redovisning av motionerna finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Anhöriginvandring

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om sista-länken-bestämelsen, den tvååriga prövotiden, försörjningskrav och ändrade krav för anhöriginvandring.

Jämför reservationerna 1 (SD), 2 (C), 3 (V), 4 (KD), 5 (SD), 6 (V) och 7 (M, SD) samt särskilt yttrande (FP).

Gällande ordning

Uppehållstillstånd kan under vissa förutsättningar beviljas en utlänning som är anhörig till en person som är bosatt i eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige. Uppehållstillstånd ska ges till en utlänning som är gift eller sambo med anknytningspersonen (5 kap. 3 § utlänningslagen [2005:716], förkortad UtL).

Uppehållstillstånd får även ges till en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om förhållandet framstår som seriöst och inga särskilda skäl talar mot att tillstånd ges (5 kap. 3 a § UtL).

Ett uppehållstillstånd ska vid första beslutstillfället vara tidsbegränsat såvida inte utlänningen sammanbott utomlands med sin make eller sambo under en längre tid, eller det på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat (5 kap. 8 § UtL, i dess lydelse fr.o.m. den 15 april 2015). Ett nytt tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd får beviljas endast om förhållandet består. Om det finns särskilda skäl får permanent uppehållstillstånd ges före tvåårsperiodens slut.

Om ett förhållande har upphört får uppehållstillstånd ändå ges (5 kap. 16 § tredje stycket UtL) om

1. utlänningen har särskild anknytning till Sverige,
2. förhållandet har upphört främst på grund av att utlänningen, eller utlänningens barn, i förhållandet har utsatts för våld eller för annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid, eller
3. andra starka skäl talar för att utlänningen ska ges fortsatt uppehållstillstånd.

Vid prövningen enligt 5 kap. 3 a § ska det särskilt beaktas om utlänningen eller utlänningens barn kan antas bli utsatt för våld eller för annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid, om uppehållstillstånd skulle beviljas (5 kap. 17 §).

Vidare ska uppehållstillstånd ges till en utlänning som är under 18 år och ogift om anknytningspersonen är hans eller hennes förälder eller anknytningspersonen är gift eller sambo med föräldern. Upphållstillstånd ska även ges till en utlänning som är förälder till ett ogift barn som är flykting eller annan skyddsbehövande, om barnet vid ankomsten till Sverige var skilt från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller om barnet lämnats ensamt efter ankomsten.

En utlänning som på något annat sätt än de som redovisats ovan är nära anhörig till anknytningspersonen får ges uppehållstillstånd om han eller hon har ingått i samma hushåll som anknytningspersonen och det finns ett särskilt beroendeförhållande mellan släktingarna som fanns redan i hemlandet. Upphållstillstånd kan medges även till en utlänning som ska utöva umgänge eller som har vistats i Sverige under lång tid med uppehållstillstånd. Om det finns synnerliga skäl kan uppehållstillstånd också i andra fall ges till en utlänning. Från augusti 2014 finns också en särskild tillståndsgrund, där en utlänning som är förälder till och vårdnadshavare för och som sammanbor med ett barn som är bosatt i Sverige får ges uppehållstillstånd.

Från den 15 april 2010 gäller ett försörjningskrav (5 kap. 3 b § UtL). Anknytningspersonen ska kunna försörja sig själv och ha en bostad av tillräcklig storlek och standard för sig och utlänningen.

Undantag gäller enligt 5 kap. 3 c, 3 d och 3 e §§ UtL

- om anknytningspersonen är ett barn,
- om sökanden är ett barn och den som barnet åberopar anknytning till är barnets förälder,
- om barnets andra förälder ansöker om uppehållstillstånd tillsammans med barnet,
- om anknytningspersonen är medborgare i Sverige, annan EES-stat eller Schweiz,
- om anknytningspersonen har beviljats uppehållstillstånd som flykting eller som alternativt skyddsbehövande,
- om anknytningspersonen har permanent uppehållstillstånd i Sverige och har vistats här med uppehållstillstånd för bosättning i minst fyra år, eller
- om det finns särskilda skäl.

Motionerna

I kommittémotion 2014/15:2640 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda om försörjningskravet borde omfatta fler anknytningspersoner än i dag och om undantagen är för omfattande i sin nuvarande utformning. Enligt motionärerna är syftet med försörjningskravet att främja integration och stärka drivkrafterna för arbete och öka incitamenten att flytta dit där det finns arbeten. Det finns enligt motionärerna indikationer på att lagstiftningen inte haft avsedd effekt.

I motion 2014/15:967 av Jan Ericson (M) begärs ett tillkännagivande om skärpta regler för försörjningsansvar vid anhöriginvandring.

I motion 2014/15:1916 av Pia Hallström (M) begärs ett tillkännagivande om att begränsa möjligheten för en person som vid upprepade tillfällen lagförts för våldsbrott i nära relationer att på nytt anges som anknytningsperson. I motion 2014/15:608 av Pia Hallström (M) finns ett likalydande yrkande.

I partimotion 2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) begärs i yrkande 26 ett tillkännagivande om krav för att bevilja uppehållstillstånd för anhöriga. Enligt motionärerna ska båda parter vara över 24 år. Vidare anser motionärerna att härboende person ska påta sig fullt försörjningsansvar för den anhöriga under initialt fem år, ha en gällande sjukförsäkring och kunna erbjuda en bostad av rimlig storlek samt inte ha mottagit försörjningsstöd under en period om tolv månader som föregår ansökningstidpunkten och inte vara dömd för våld eller hot mot en partner de senaste tio åren. Enligt motionärerna får parets samlade anknytning till Sverige inte vara större än till något annat land, med undantag för de fall då den härboende personen är svensk medborgare, EU/EES-medborgare eller har varit boende i landet i minst 25 år. Slutligen anser motionärerna att det ska ställas krav på att båda parterna undertecknar en anpassningsförklaring. I yrkande 27 begärs ett tillkännagivande om återkallelse av uppehållstillstånd för anhöriginvandrare. Motionärerna anser att samtliga villkor som föreslås i yrkande 26 för att bevilja uppehållstillstånd ska vara uppfyllda fram till dess att den hitflyttade själv erhåller medborgarskap. I annat fall ska uppehållstillståndet återkallas.

I motion 2014/15:1571 av Rickard Nordin och Johanna Jönsson (C) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att slopa tvåårsregeln för invandring via anknytning. Motionärerna anger att regeln stänger in kvinnor som befinner sig i skadliga förhållanden, eftersom de inte vågar söka hjälp av rädda för att bli hemskickade.

I motion 2014/15:2600 av Annika Qarlsson (C) yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om att nolltolerans mot våld i nära relationer – där kvinnor ofta är offer – ska gälla alla som bor i Sverige, även personer i anknytningsrelationer med tidsbegränsat uppehållstillstånd. Motionären anser att den s.k. tvåårsregeln vid anknytningsförhållanden i utlänningslagen leder till att många utländska kvinnor pressas att stanna kvar i en relation där misshandel förekommer. Om de väljer att bryta relationen innan den tvååriga prövotiden gått ut kan de bli utvisade från Sverige.

I partimotion 2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med ett förslag till skyddsregel utan inskränkningar för utländska kvinnor som har utsatts för våld. Enligt motionärerna bör det räcka att kvinnan gör sannolikt att våld eller allvarlig kränkning av henne eller barnet förekommit i förhållandet. I yrkande 13 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör lägga fram förslag till en sådan ändring i utlänningslagen att försörjningskravet vid anhöriginvandring tas bort. Enligt motionärerna bör de ekonomiska förutsättningarna inte vara avgörande för om man ska få leva med sin familj. I yrkande 14 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till ändring i utlänningslagen som innebär förbättrade regler för

anhöriginvandring. Motionärerna menar att barn som fyller 18 år under handläggningen av ärendet inte bör nekas återförening med sina föräldrar om de lämnat in ansökan i god tid innan de fyllt 18 år. Möjligheterna för äldre föräldrar att återförenas med vuxna barn behöver förbättras. En bestämmelse om en s.k. sista länk bör därför återinföras.

I motion 2014/15:2988 av Emma Henriksson (KD) begärs ett tillkännagivande om att återinföra den s.k. sista-länken-bestämmelsen. Motionären anser att dagens krav på hushållsgemenskap m.m. för en äldre förälder bör slopas. Det bör också vara möjligt för ungdomar som är över 18 år att få uppehållstillstånd som anhöriga om föräldrarna har uppehållstillstånd i Sverige.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att personer som ingår i en s.k. kärnfamilj har en principiell rätt att få uppehållstillstånd. För övriga anhöriga ställs emellertid högre krav för familjeåterförening. Antingen krävs att det fanns en hushållsgemenskap och ett beroendeförhållande mellan släktingarna redan i hemlandet eller att det finns synnerliga skäl för uppehållstillstånd. Även föräldrar som ska utöva umgänge med sitt barn i Sverige kan ges uppehållstillstånd. Sedan 2014 finns en särskild tillståndsgrund för utlänningar som är föräldrar till och vårdnadshavare för barn och som sammanbor med ett barn som är bosatt i Sverige. En förälder eller vårdnadshavare kan vidare i undantagsfall beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning till barn i Sverige med stöd av synnerliga skäl. Utskottet fortsätter att följa frågan, men finner inte skäl för riksdagen att nu göra något tillkännagivande om ytterligare vidgade möjligheter för anhöriga att beviljas uppehållstillstånd. Utskottet motsätter sig även yrkandena om särskilda åtgärder för att försvåra för anhöriga att återförenas.

När det gäller tillämpningen av 18-årsregeln för barn vid anhöriginvandring noterar utskottet i likhet med tidigare (senast i bet. 2013/14:SfU6) att Migrationsverket handlägger dessa ärenden skyndsamt. Vidare noteras att Migrationsverket genomförde ett utvecklingsprojekt under 2014 med syfte att minska antalet äldre anknytningsärenden, analysera orsakerna till den ökade väntetiden och utveckla arbetsmetoder för att öka effektiviteten i handläggningen (årsredovisningen 2014). Det saknas därför, enligt utskottets mening, i dagsläget skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om ändring av 18-årsregeln för barn vid anhöriginvandring.

Vid prövningen av en ansökan om uppehållstillstånd på grund av anknytning ska uppehållstillståndet vid det första beslutstillfället vara tidsbegränsat, s.k. uppskjuten invandringsprövning, såvida inte utlänningen sammanbott utomlands med sin make, maka eller sambo under en längre tid, eller det på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat. Vid prövningen av uppehållstillstånd där parterna har för avsikt att gifta sig eller flytta ihop ska särskilt beaktas om det finns risk för att utlänningen eller utlänningens

barn skulle kunna bli utsatt för våld och kränkning i förhållandet och om det därför kan finnas skäl att avslå en ansökan. Av Migrationsverkets Handbok i migrationsärenden framgår att myndigheten utreder anknypningspersonens tidigare äktenskap eller samboförhållanden och om han eller hon har dömts för brott. För vissa typer av brottslighet, t.ex. våldsbrott mot närstående, kvinnofridskränkning, sexualbrott och barnpornografibrott, görs en slagning i polisens misstanke- och belastningsregister.

I betänkandet Kvinnor och barn i rättens gränsland (SOU 2012:45), som lämnades till regeringen 2012, framgår att ett skäl för tvåårsregeln var att den medger en generös tillståndsprövning vid det första beslutstillfället. Utredningen menade dock att det är bättre om tyngdpunkten i seriositetsprövningen i stället läggs just vid första tillfället. Utredningen ansåg dock att det måste utredas vidare hur en sådan lagstiftning skulle utformas. Vidare ansåg utredningen att kontrollen av anknypningspersonen borde skärpas. Utredningen ansåg även att det bör bli lättare för en drabbad utlänning att få permanent uppehållstillstånd. Därtill föreslogs informationsinsatser och samordning av de ansvariga myndigheterna för att hjälpa utsatta kvinnor och barn. Betänkandet har remitterats.

I departementspromemorian Fortsatt uppehållstillstånd vid brusten anknypning på grund av våld eller allvarlig kränkning – En kartläggning av tillämpningen (Ds 2014:38) kartläggs tillämpningen av 5 kap. 16 § tredje stycket 2 UtL som rör anhöriginvandring och undantag från ordningen med uppskjuten invandringsprövning. I promemorian framgår bl.a. att Migrationsöverdomstolen har uttalat sig om beviskraven och uttryckt att en förutsättningslös bedömning av den återopade bevisningen ska göras för att avgöra om den sökande har gjort sannolikt att han eller hon utsatts för våld eller allvarlig kränkning (MIG 2011:25). Den som utsatts för övergrepp behöver således inte styrka detta utan det räcker med att han eller hon gör det sannolikt. Vidare anges i promemorian att det inte är ovanligt att Migrationsverket och migrationsdomstolarna i ärenden där uppgivna övergrepp inte ifrågasatts också beviljar uppehållstillstånd efter prövning enligt 5 kap. 16 § tredje stycket 3 UtL när andra starka skäl talar för att utlänningen ska ges fortsatt uppehållstillstånd. Domstolen beaktar vid denna prövning även övergreppen.

Utskottet konstaterar att efter riksdagens tillkännagivande (bet. 2005/06:SfU8, rskr. 2005/06:190) om en översyn av tillämpningen av bestämmelsen i utlänningslagen om att fortsatt uppehållstillstånd får ges när ett förhållande har upphört främst på grund av våld eller annan allvarlig kränkning, har utskottet vid ett flertal tillfällen påtalat att det är angeläget att lagstiftningen är utformad så att den ger ett skydd för kvinnor och barn (senast i bet. 2013/14:SfU6). Enligt utskottet är det viktigt att ärenden om fortsatt uppehållstillstånd när ett förhållande har upphört främst på grund av våld eller annan allvarlig kränkning ges särskild uppmärksamhet. Utskottet anser dock att resultatet av utredningarnas arbete bör avvaktas. Enligt utskottets mening

saknas det därför anledning att nu föreslå ett tillkännagivande om den s.k. tvåårsregeln.

Sedan 2010 gäller ett försörjningskrav vid anhörginvandring. Redan när försörjningskravet infördes framhöll utskottet att kravet inte får leda till orimliga konsekvenser för barnfamiljer. Utskottet konstaterar att i betänkandet Försörjningskrav vid anhörginvandring (SOU:2008:114) hänvisas inte till några vetenskapliga studier eller rapporter som bekräftar hypotesen att ett försörjningskrav skulle kunna hjälpa den enskilde i sin integration in i det svenska samhället. Migrationsverkets statistik visar att av de senaste årens anknytningsärenden har mindre än 1 procent prövats mot försörjningskraven, och under 2014 bifölls ansökan i ett tjugotal ärenden. Utskottet, som utgår från att regeringen fortsätter att följa frågan, anser inte att det finns skäl att föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om skärpta regler för försörjningskrav. Utskottet anser inte heller att det finns skäl för ett tillkännagivande om att ta bort försörjningskravet.

Utskottet avstyrker med det anförda motionerna 2014/15:608 (M), 2014/15:967 (M), 2014/15:1916 (M), 2014/15:2640 (M), 2014/15:2866 (SD) yrkandena 26 och 27, 2014/15:1571 (C) yrkande 1, 2014/15:2600 (C) yrkande 9, 2014/15:82 (V) yrkandena 8, 13 och 14 samt 2014/15:2988 (KD).

Reservationer

1. Anhöriginvandring, punkt 1 (SD)

av Markus Wiechel (SD) och Linus Bylund (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2014/15:608 av Pia Hallström (M),

2014/15:1916 av Pia Hallström (M) och

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 26 och 27, båda i denna del, och

avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 8 och 14,

2014/15:1571 av Rickard Nordin och Johanna Jönsson (C) yrkande 1,

2014/15:2600 av Annika Qarllsson (C) yrkande 9 och

2014/15:2988 av Emma Henriksson (KD).

Ställningstagande

För att minska risken för segregation liksom förekomsten av arrangerade tvångsäktenskap bör förutsättningarna för anhöriginvandringen skärpas. För att äkta makar och registrerade partner ska få uppehållstillstånd som anhöriginvandrare ska det krävas att båda parter är över 24 år och att den härboende personen dels inte har mottagit försörjningsstöd under en tolv månadersperiod som föregår tidpunkten för ansökan, dels innehar en gällande sjukförsäkring som täcker alla de risker som svenska medborgare täcks av i egenskap av medborgare och som omfattar såväl anknytningspersonen som hans eller hennes familjemedlemmar och dels inte är dömd för våld eller hot mot en partner de senaste tio åren. Parets samlade anknytning till Sverige ska också vara större än till något annat land. Undantag kan göras för de fall då den härboende personen är svensk medborgare, EU/EES-medborgare eller har bott i Sverige i minst 25 år. Slutligen ska båda parter underteckna en anpassningsförklaring där de förbinder sig att delta i det svenska samhällslivet efter bästa förmåga och att följa svenska lagar och regler. Samtliga angivna villkor ska vara uppfyllda till dess att den hitflyttade personen själv erhåller svenskt medborgarskap. I annat fall ska uppehållstillståndet omgående återkallas. Vidare bör möjligheterna att på nytt anges som anknytningsperson begränsas för en person som vid upprepade tillfällen lagförts för våldsbrott i nära relationer. Vad som nu anförs bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

2. Anhöriginvandring, punkt 1 (C)

av Johanna Jönsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:2600 av Annika Qarlssoon (C) yrkande 9 och avslår motionerna 2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 8 och 14, 2014/15:608 av Pia Hallström (M), 2014/15:1571 av Rickard Nordin och Johanna Jönsson (C) yrkande 1, 2014/15:1916 av Pia Hallström (M), 2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 26 och 27, båda i denna del, och 2014/15:2988 av Emma Henriksson (KD).

Ställningstagande

Nolltolerans mot våld i nära relationer – där kvinnor ofta är offer – bör gälla för alla som bor i Sverige, även personer i anknytningsrelationer med tidsbegränsat uppehållstillstånd. Den s.k. tvåårsregeln i utlänningslagen leder till att många utländska kvinnor pressas att stanna kvar i en relation där misshandel förekommer. Väljer de att bryta relationen innan den tvååriga provotiden gått ut kan de bli utvisade från Sverige. Regeringen bör återkomma med förslag till ändrade regler i enlighet med det anförda. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Anhöriginvandring, punkt 1 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 8 och 14 samt avslår motionerna 2014/15:608 av Pia Hallström (M), 2014/15:1571 av Rickard Nordin och Johanna Jönsson (C) yrkande 1,

2014/15:1916 av Pia Hallström (M),
2014/15:2600 av Annika Qarlsson (C) yrkande 9,
2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 26 och 27, båda i denna del, och
2014/15:2988 av Emma Henriksson (KD).

Ställningstagande

Tidigare fanns det en bestämmelse om en s.k. sista länk i utlänningslagen som innebar att om en enda familjemedlem var kvar i hemlandet kunde han eller hon beviljas uppehållstillstånd för att komma till Sverige för att leva med övriga familjen. Bestämmelsen bör återinföras och möjligheterna för äldre föräldrar att återförenas med vuxna barn bör förbättras. Det förekommer fortfarande att barn nekas återförening med sina föräldrar på grund av att de hunnit fylla 18 år vid tiden för beslutet, trots att de lämnat in en ansökan om uppehållstillstånd i god tid innan de fyller 18 år. Dessa regler behöver ändras. Om ett förhållande har upphört ska det räcka att kvinnan gör sannolikt att våld eller allvarliga kränkningar av henne eller barnet förekommit i förhållandet för att uppehållstillstånd ska kunna medges. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till ändringar i enlighet med det anförda.

4. Anhöriginvandring, punkt 1 (KD)

av Roland Utbult (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:2988 av Emma Henriksson (KD) och

avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 8 och 14,

2014/15:608 av Pia Hallström (M),

2014/15:1571 av Rickard Nordin och Johanna Jönsson (C) yrkande 1,

2014/15:1916 av Pia Hallström (M),

2014/15:2600 av Annika Qarlsson (C) yrkande 9 och

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 26 och 27, båda i denna del

Ställningstagande

Bestämmelsen om en s.k. sista länk i utlänningslagen bör återinföras. Det bör vara möjligt för äldre föräldrar med barn i Sverige att återförenas med sin familj. Därför bör dagens krav på hushållsgemenskap m.m. för en äldre förälder slopas. Det bör också vara möjligt för ungdomar som är över 18 år att

få uppehållstillstånd som anhörig om föräldrarna har uppehållstillstånd i Sverige. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5. Försörjningskrav, punkt 2 (SD)

av Markus Wiechel (SD) och Linus Bylund (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2014/15:967 av Jan Ericson (M) och

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 26 och 27, båda i denna del, och

avslår motion

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 13.

Ställningstagande

För att minska risken för segregation liksom förekomsten av arrangerade tvångsäktenskap bör försörjningsansvaret vid anhöriginvandring skärpas. För att äkta makar och registrerade partner ska få uppehållstillstånd som anhöriginvandrare ska det krävas att den härboende personen påtar sig fullt försörjningsansvar för den anhöriga under en initial femårsperiod. Vidare ska den härboende personen kunna erbjuda en bostad av rimlig storlek. Dessa villkor ska vara uppfyllda till dess att den hitflyttade personen själv erhåller svenskt medborgarskap. I annat fall ska uppehållstillståndet omgående återkallas. Vad som nu anförs bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6. Försörjningskrav, punkt 2 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 13 och

avslår motionerna

2014/15:967 av Jan Ericson (M) och

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 26 och 27, båda i denna del

Ställningstagande

De ekonomiska förutsättningarna bör inte vara avgörande för om man ska få leva med sin familj. Försörjningskravet vid anhöriginvandring bör därför tas bort. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till ändring i enlighet med det anförda.

7. Utredning om försörjningskrav, punkt 3 (M, SD)

av Johan Forssell (M), Mikael Cederbratt (M), Markus Wiechel (SD), Lars-Arne Staxäng (M), Linus Bylund (SD) och Tina Ghasemi (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:2640 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M).

Ställningstagande

Genom anhöriginvandringen kan familjer återförenas, och nyetablerade relationer över nationsgränserna får en chans att blomma. Saknas det goda förutsättningar till integration redan vid ankomsten riskerar dock anhöriginvandrare att hamna i utanförskap och bidragsberoende. Försörjningskravet infördes för att stärka drivkrafterna för arbete och integration och för att öka incitamenten att flytta dit där det finns arbeten. Syftet med anhöriginvandring är familjeåterförening, inte skydd. För personer på flykt från krig eller förföljelse finns det ett asylsystem, enligt vilket Sverige kan erbjuda skydd vid behov. Statistik från Migrationsverket visar att undantagen är så omfattande att försörjningskravet berör endast en mycket liten del av anhöriginvandringen. När en så liten del av anhöriginvandringen omfattas av försörjningskravet ger kravet inte avsedd effekt för jobb och integration. För att kunna behålla en fortsatt generös invandrings- och asylpolitik bör regeringen därför utreda om försörjningskravet borde omfatta fler anknytningspersoner än i dag och om undantagen är för omfattande i sin nuvarande utformning. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Särskilt yttrande

Utredning om försörjningskrav, punkt 3 (FP)

Emma Carlsson Löfdahl (FP) anför:

Inte sedan andra världskriget har så många människor varit på flykt, och aldrig har så många sökt en fristad i vårt land. Det innebär nya utmaningar. Samtidigt som vi måste värna asylrätten måste vi också få personer som kommer hit i arbete snabbare för att integrationen ska fungera.

För att öka drivkraften så att enskilda snabbt skaffar sig ett jobb bör det införas ett tydligare försörjningskrav vid anhörginvandring. Vilka som ska omfattas och utformningen av försörjningskravet behöver dock utredas vidare. Vid översynen måste hänsyn tas till att barn alltid har rätt till sina föräldrar, och familjer med barn under 18 år ska därför undantas från försörjningskravet, liksom även konventionsflyktingar.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2014/15

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett förslag till skyddsregel utan inskränkningar när det gäller utländska kvinnor som har utsatts för våld.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör lägga fram förslag till en sådan ändring i utlänningslagen att försörjningskravet vid anhöriginvandring tas bort.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till en ändring i utlänningslagen som innebär förbättrade regler för anhöriginvandring.

2014/15:608 av Pia Hallström (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att begränsa möjligheten för en person som vid upprepade tillfällen lagförts för våldsbrott i nära relationer att på nytt kunna anges som anknytningsperson.

2014/15:967 av Jan Ericson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skärpta regler för försörjningsansvar vid anhöriginvandring.

2014/15:1571 av Rickard Nordin och Johanna Jönsson (C):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att slopa tvåårsregeln för invandring via anknytning.

2014/15:1916 av Pia Hallström (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att begränsa möjligheten för en person som vid upprepade tillfällen lagförts för våldsbrott i nära relationer att på nytt anges som anknytningsperson.

2014/15:2600 av Annika Qarlsson (C):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att nolltolerans mot våld i nära relationer – där kvinnor ofta är offer – ska gälla alla som bor i Sverige, även personer i anknytningsrelationer med tillfälligt uppehållstillstånd.

2014/15:2640 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör utreda om försörjningskravet borde omfatta fler anknytningspersoner än i dag och om undantagen är för omfattande i sin nuvarande utformning.

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD):

26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om krav för att bevilja uppehållstillstånd för anhöriga.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om återkallelse av uppehållstillstånd för anhöriginvandrare.

2014/15:2988 av Emma Henriksson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinföra den s.k. sista-länken-bestämmelsen.